

Irena RADIĆ ROSSI

O PODRIJETLU TOPONIMA PRIROVO U VIŠKOJ LUCI
PRILOG TOPONIMIJI OTOKA VISA*

SULL'ORIGINE DEL TOPONIMO PRIROVO

UDK: 811.163.42373.21
Izvorni znanstveni članak
Primljeno: 25. 11. 2004.
Odobreno: 30. 11. 2004.

Irena Radić Rossi
HR, 10000 ZAGREB
Hrvatski restauratorski zavod
Odjel za podvodnu arheologiju
Cvijete Zuzorić 43

Dosadašnje objašnjenje toponima Prirovo u viškoj luci zadržalo se na razini pučke etimologije izvodeći ga od riječi "pri rovu". Ovaj rad pokušaj je da se toponim objasni na posve drugačiji način, u smislu posvojnog tj. posjedovnog toponima izvedenog od titule "prior", za što u povijesnim okvirima postoje stvarne mogućnosti.

Imena su pouzdana poklada pučkog poimanja stvarnosti. U tome je njihova spomenička vrijednost.

(P. Šimunović, Istočnojadranska toponimija)

Prije dvadeset i četiri stoljeća grčki su doseljenici odabrali višku uvalu za osnutak naselja koje će, uz obližnju grčku koloniju na otoku Hvaru, uvesti u povijest velik dio istočnog jadranskog primorja. Iako vrijeme najranijega prisustva Grka na otoku još uvijek nije dovoljno proučeno, sigurno je da u IV. stoljeću pr. Kr. na području Gradine nad poluotokom Prirovom nastaje nevelik

---

* Zahvaljujem akademiku Petru Šimunoviću na razmišljanjima, primjedbama i savjetima kojima mi je pomogao pri pisanju ovoga teksta. Zahvaljujem također profesoru Jošku Božaniću te kolegama Zrinki Nikolić, Damiru Karbiću i Borisu Čargu na pomoći koju su mi pružili svojim znanjem s područja lingvističke i povijesne znanosti.

utvrđeni grad koji tijekom nekoliko narednih stoljeća ubrzano ekonomski i politički napreduje.¹

Branimir Gabričević upozorio je svojevremeno na nevjerojatnu sličnost prirodnih uvjeta na mjestima na kojima su nastale antička Isa i njezin matični grad Sirakuza: “*No kad im je već priroda pružila mogućnosti, da se smjeste na gotovo identičnom položaju, kao što su uradili i njihovi pređi prije tri i pol stoljeća u Sirakuzi, onda je i danas korisno istaknuti navedene geografske analogije, jer je jugozapadni dio više uvale bez sumnje budio u doseljenicima sliku njihova matičnog grada i vezivao ih na poseban način sa starom domovinom.*”² Poluotočić Prirovo, nekada možda i otočić, uistinu neodoljivo podsjeća na sirakuški otočić Ortigiju, također spojen s kopnom, nad kojim se kao i na viškoj Gradini razvilo utvrđeno četvrtasto naselje zvano Akradina. Ime je vjerojatno nastalo od grčkih riječi akra (vrh) i dinaw (okružiti), pa svojim značenjem izrazito podsjeća na slavenski izraz *gradina*. Mogli bismo stoga pomišljati da su grčki doseljenici na otoku Visu stariji dio naselja također nazivali istim imenom, čuvajući time tradiciju i uspomenu na svoje podrijetlo, a da se preživjeli grčki toponim u vrijeme doseljenja Hrvata lako preoblikovao u hrvatski toponim Gradina koji je dobro pristajao vidljivim ostacima antičkoga grada.

Sličnost među naseljima velika je i u orijentaciji prostora, jer je sirakuška Akradina okrenuta jugoistoku poput grada na padini isejske Gradine, nastaloga na mjestu u uvali koje sunce najduže obasjava. Izrazitu razliku primjećujemo tek u njihovoj veličini koja Isu čini Sirakuzom u minijaturi te smještaju Ise unutar znatno dublje uvale no što je to slučaj na Siciliji. Nije stoga vjerojatno da bi se na malom poluotočiću ili otočiću, okruženom gotovo sa svih strana strateški značajnim uzvisinama, naselili prvi kolonisti kao što je to bio slučaj u Sirakuzi, već je vjerojatnije da je on od početka bio uključen u gradski prostor, simulirajući važan sastavni dio matičnoga grada.³

Nije nam poznato kako su Grci nazivali Prirovo jer se u današnjem toponimu nije očuvao trag njegova antičkoga imena. Moguće je da je i na njega bio preslikan sirakuški toponim, ali je teško vjerovati da ćemo za ovu pretpostavku u budućnosti naići na konkretnije potvrde. Današnje su mu ime očigledno pridijelili doseljeni Hrvati, u obliku posvojnog tipa toponima sa završetkom na *-ov*.⁴

¹ O nastanku Ise upućujem na knjigu B. Kirigina u kojoj je objavljena i Bibliografija o Issi za pretpovijesno i antičko razdoblje (KIRIGIN 1996).

² GABRIČEVIĆ 1958, 108-109, sl. 2-3.

³ Mišljenje o prvobitnom naseljavanju na poluotoku Prirovo iznio je B. Gabričević, a podržao M. Suić: GABRIČEVIĆ 1958, 117, bilj. 47; SUIĆ 1978, 54.

⁴ Općenito o posvojnog tipu toponima vidi ŠIMUNOVIĆ 1986, 31-33.

U dosadašnjoj literaturi ono je tumačeno na posve drugačiji način. Ime Prirovo izvedeno je, naime, od riječi “rov” koja se mogla odnositi na rov između kopna i otočića. Zbog svojega položaja “pri rovu” otočiću/poluotočiću pridjeljen je naziv Prirovo. Takvo su mišljenje, na razini pretpostavke, uglavnom preuzeli suvremeni istraživači najstarije više povijesti.⁵ M. Oreb, gvardijan franjevačkoga samostana na Prirovu, iznio je slično etimološko tumačenje toponima, dovodeći ga međutim u vezu s nadsvođenim prolazom rimskoga kazališta, koji se u starini navodno nazivao rovom.⁶

Svi autori složili su se, dakle, da su ime poluotočiću pridijelili hrvatski žitelji, no čini se međutim da se iznesena mišljenja povode uglavnom za naoko jedinim prepoznatljivim doslovnim značenjem naziva bez korištenja konkretnijih arheoloških ili povijesnih podataka.

Iako u knjizi *Istočnojadranska toponimija*, autora P. Šimunovića, ne nailazimo izravno na toponim *Prirovo*, u njoj nalazimo korisne podatke koji nam mogu poslužiti u razmišljanju o njegovoj bitno drugačijoj interpretaciji. “S feudalizmom, sa sve većim isticanjem prava na zemlju sve je češći posesivni tip toponima sa sufiksima -jb, -ov/ev, -in; -sk-... Kad je nastala grabež za zemljom, najednom je takvih toponima mnogo.”⁷ piše P. Šimunović. Riječ je o vremenu ranoga i razvijenoga srednjega vijeka, za koje u izvorima posjedujemo podatke o hrvatskoj prisutnosti, a kasnije i vlasti na otoku Visu.⁸ Među primjerima toga tipa toponima P. Šimunović izrijekom ne navodi Prirovo, no u daljnjem tekstu nalazimo toponim Jurjevo,⁹ koji će nam pomoći u razmišljanjima koja slijede. P. Šimunović također predlaže i “*pojednostavljeni stratigrafski prikaz pojedinih toponomastičkih tipova, kad je pojedina vrsta imena izrazito prisutna*”, prema kojemu su posvojni toponimi najprisutniji u X. stoljeću.¹⁰

Zamislimo li se nad pitanjem od kojega bi imena ili titule mogao biti izveden toponim posvojnoga tj. posjedovnog tipa Prirovo, morat ćemo isključiti poznata nam srednjovjekovna osobna imena i imena svetaca, a među srednjovjekovnim titulama svjetovne ili crkvene vlasti najbolje će nam pristajati titula *prior*¹¹ ili, što je u slučaju dalmatinskog govornog područja kudikamo

⁵ Usp. CAMBI 2001, 146.

⁶ OREB 1971, 16: “Između spoljašnjega zida i substrukcija cavee išao je unaokolo nadsvođeni hodnik, širok 2,50 m, visok 4,80 m, dug 80 m od jednoga do drugoga glavnog ulaza. To je bio za stare Višane “rov” po kojem bi navodno i nazvali poluotok (= pri rovu).”

⁷ ŠIMUNOVIĆ 1986, 31.

⁸ NOVAK 1961, 75-95.

⁹ ŠIMUNOVIĆ 1986, 131, 181.

¹⁰ ŠIMUNOVIĆ 1986, 33.

¹¹ Lat. *prior* – odličniji, izvrsniji, prvi po redu.

vjerojatnije, njezin dijalektalni oblik *prijur*.¹² U tom bismo slučaju mogli zamisliti situaciju u kojoj je posjed na otočiću bio označen kao “*priorovo*” ili “*prijurovo*”, a u kojoj se tijekom vremena u svakodnevnom izgovoru izgubio drugi samoglasnik koji je produžavao i otežavao izgovor riječi. To se svakako moglo dogoditi ukoliko je drugi slog u izgovoru bio nenaglašen tj. ukoliko je izvedeni toponim glasio *Priorovo* (*Priorovo*) ili *Prijurovo* (*Prijurovo*), iz čega je ispadanjem zanaglasnoga sloga nastao današnji oblik *Prirovo*.¹³

Već je ranije spomenut primjer toponima *Jurjevo*, koji je za razliku od toponima *Prirovo* jasnoga podrijetla i u mnogo češćoj uporabi. *Jurjevo*, kao što znamo, dolazi od imena Juraj i odnosi se na svetoga Jurja. Oblikovanjem posvojnoga pridjeva sa sufiksom *-ev*, *Juraj-evo* postaje *Jurjevo*, što nam na neki način sugerira mogućnost sličnoga procesa i u slučaju naziva *Prirovo*. *Priorovo* ili *prijur-ovo* imanje na poluotočiću u viškoj luci tj. luci Sv. Jurja, kako se je uvala nekada nazivala, moglo je poslužiti kao obilježje poluotočića koje je s vremenom preraslo u toponim, a u svakidašnjem je izgovoru poprimilo jednostavniji oblik *Prirovo*. Doseljenici koji su pristizali na otok mogli su lako biti uzrokom ovakvoga pojednostavljivanja toponima, koji za njih nije imao neko dublje značenje osim označavanja određenoga područja. Može li ovakvo razmišljanje biti lingvistički opravdano prosudit će mjerodavni stručnjaci, a nama preostaje provjeriti njegovu povijesnu i teritorijalnu utemeljenost.

Oblik *Prilovo*, koji se također susreće u svakodnevnom viškom govoru, a povezuje se s pridjevom *prilovo* (sa značenjem *izmoreno*, *ostarjelo*, *natrulo*),¹⁴ kasnijega je postanka, što nam potvrđuje najstariji pisani spomen poluotoka. Toponim *Prirovo* nastao je prije kraja XIV. stoljeća, kad ga nalazimo u popisu posjeda hvarske komune u Visu.¹⁵ U Statutu grada Hvara, u odlomku pod nazivom *Registra terrenorum communis Pharae*, čitamo slijedeće: “*Item terrenum unum, situm loco Prirovo, est communis usque ad terrenum Simonetti et Georgii Christophori etc.*”.¹⁶ Najstariji očuvani nam spomen toponima glasi dakle *Prirovo*, a ne *Prilovo* kako je ponekad zapisano u starim kartama ili kako ga izgovara dio današnjega stanovništva otoka. Velike promjene u sastavu stanovništva koje su se posljednjih stoljeća zbivale u gradu Visu¹⁷ mogle su

¹² U OSTOJIC 1963-65, sv. I, 105, navedeni su slijedeći oblici: *prior*, *priur*, *privr*, *prijur*, *prjur*, *preur*.

¹³ Pokraćivanje zanaglasnih dužina i inače je prisutno u viškom govoru.

¹⁴ ROKI-FORTUNATO 1997, 426.

¹⁵ LJUBIĆ 1882-3, 335 ss.

¹⁶ LJUBIĆ 1882-3, 348, u odlomku *In Lissa 1380, indictione 10, die sextodecim iulii. Terreni communis Pharae in Lissa sunt infrascripti et fuerunt etc.*, 347-349.

¹⁷ BEZIĆ-BOŽANIĆ 1988.

bez sumnje biti uzrokom i ove promjene toponima kojom je ime dodatno pojednostavljeno, a kojom mu je možda i svjesno pridodan smisao različit od izvornoga.

Prisutnost Hrvata na otoku Visu potvrđeno je pisanim izvorima tek u X. stoljeću, iako se pretpostavlja da su se oni na otok doselili i ranije.¹⁸ Možemo stoga sa sigurnošću pretpostaviti vrijeme nastanka toponima *Prirovo* već od toga doba, što bi se poklapalo s vremenom kad se posvojni toponimi najčešće i primjenjuju.¹⁹ U ponuđenom vremenskom okviru od X. do XIV. stoljeća nailazimo na nekoliko mogućih značenja titule priora.

U prvom slučaju riječ je o predstavnicima svjetovne vlasti tj. gradskim poglavarima u dalmatinskim gradovima pod vlašću Bizanta, koji se spominju u X. i XI. stoljeću. Najvažniji su gradovi Zadar, sjedište svjetovne vlasti bizantske provincije Dalmacije i Split, nasljednik antičke Salone i sjedište metropolije.²⁰ Iako još nije sa sigurnošću utvrđeno od kojega se vremena titula priora primjenjuje na ovaj način, sigurno je da ona postoji već početkom X. stoljeća, jer iz toga nam se vremena očuvala oporuka zadarskoga priora Andrije.²¹ Od kraja X. stoljeća zadarskom je prioru povjerena najviša civilna vlast u bizantskoj Dalmaciji.²² Vis je tada već hrvatski otok, o čemu nam svjedoči mletački kroničar Ivan Đakon svojim opisom pohoda mletačkoga dužda Petra II. Orseola protiv Hrvata i Neretvana.²³

O posjedima i gospodarskoj djelatnosti priora najviše saznajemo iz očuvanih nam oporuka spomenutoga zadarskog priora Andrije i splitskog priora Petra te ostalih odgovarajućih pisanih vrela.²⁴ U njima se spominju mnogobrojni vinogradi, pokatkad i maslinici, stoka te prihodi od solana i ribolova. I zadarski i splitski prior posjeduju zemlje na obližnjim otocima, no dok zadarski otoci čine sastavni dio bizantske provincije, otoci pred Splitom, južno od Šolte, pod hrvatskom su i neretvanskom vlašću. Spomen posjeda priora Petra na otoku Braču²⁵ govori nam u prilog činjenici da su priori posjedovali zemlje i izvan granica svoje vlasti pa postoji mogućnost da se u određenom trenutku u rukama splitskoga priora našao i posjed na poluotočiću Prirovu.

---

¹⁸ NOVAK 1961, 75-76.

¹⁹ ŠIMUNOVIĆ 1986, 33.

²⁰ NIKOLIĆ 2003, 14.

²¹ *Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae – Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije*, vol. 1, 25-28.

²² NIKOLIĆ 2003, 124.

²³ NOVAK 1961, 65, bilj. 1.

²⁴ NIKOLIĆ 2003, 191-192.

²⁵ *Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae – Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije*, vol. 1, 210.

Titulu priora nose također i samostanski poglavari nekih katoličkih redova poput benediktinaca, templara ili dominikanaca.²⁶ Benediktinskim je opatijama na čelu opat, no samostanima nižega ranga, tzv. prioratima ili priorijama, upravlja prior. U opsežnom djelu Ivana Ostojića, *Benediktinci u Hrvatskoj*, o tituli priora čitamo slijedeće:

“Prvu vlast poslije redovničkog opata redovito je nosio prior, ... Priora je postavljao opat, a imao je bdjeti nad duhovnim životom i disciplinom monaha. U slučaju sedisvakancije prior je preuzimao upravu opatije i vodio izbore za novoga opata. U doba pak komendatarnoga režima negdje je komendatarni opat, a negdje regularni prior vodio svu brigu o redovničkom životu u samostanu. Ovakva su priora obično birali monasi između sebe.

*Prior, koji je bio pod vlašću opata, zvao se prior claustralis, dok se prior nezavisnoga priorata zvao prior conventualis. Ovaj zadnji je po starom običaju bio doživotan i imao je vlastiti pečat.”*²⁷

Na obližnjemo otoku Biševu 1050. godine osnovana je podružnica benediktinskoga samostana na Tremitima, koja se ubrzo razvila u samostalan samostan pod upravom opata.²⁸ U XIII. stoljeću u dokumentima se pojavljuje i benediktinski samostan Sv. Nikole u Komiži, osnovan kao podružnica biševskoga samostana, ali također uskoro samostalan, s vlastitim opatom na čelu.²⁹ Iz jednoga djelomično očuvanog popisa zemalja u posjedu samostana Sv. Silvestra na Biševu, datiranoga u kraj XII. stoljeća, vidljivo je da je samostan posjedovao zemlje na otocima Biševu, Visu i Hvaru,³⁰ a posjedi samostana Sv. Nikole u Komiži spominju se u nizu dokumenata iz XIV. stoljeća, u kojima se redovito navodi opat, prior te ostali prisutni redovnici.³¹ Samostan je do posjeda dolazio poklonima, oporučnim naslijeđivanjem, kupnjom ili zamjenom pa nije isključeno da je u određenom trenutku – možda upravo onom kad prior privremeno upravlja samostanom - posjedovao i zemlju na poluotočiću u luci Sv. Jurja. Zamjena samostanskih posjeda na Hvaru s onima na Visu također nam je potvrđena u očuvanim dokumentima,³² što bi nam moglo objasniti kako se zemljište benediktinskoga priora jednoga od viških samostana moglo krajem XIV. stoljeća zateći u već spomenutom popisu posjeda hvarske komune.³³

²⁶ REBIĆ 2002, 756, *prior*.

²⁷ OSTOJIC 1963-5, sv. I, 105.

²⁸ NOVAK 1961, 76.

²⁹ NOVAK 1961, 79.

³⁰ NOVAK 1961, 78.

³¹ NOVAK 1961, 81-85.

³² NOVAK 1961, 84.

³³ Usp. bilj. 14. Otok Vis već je od XII. stoljeća uklopljen u komune Hvara i Braća, a nakon njihovoga odvajanja ostaje sastavnim dijelom hvarske komune do kraja XVIII. st. NOVAK 1961, 85.

Titula priora vezuje se, kao što je već spomenuto, i uz katolički red dominikanaca na čiju prisutnost na ovom području nailazimo tek početkom XIV. stoljeća tj. u vrijeme kada je osnovan dominikanski samostan u Hvaru. No, kako je toponim Prirovo vjerojatno starijega postanka, treba pretpostaviti da ga ne treba vezati uz dominikance, već se ograničiti na tumačenja predložena u prethodnom tekstu.

Prema Ostojićevim rječima, “*svaki je stari samostan nešto značio za okolicu, gdje se nalazio, pa je ondje i poslije njegova nestanka još dugo ostala živa uspomena na nj i na čeljad, što je nekada u njemu prebivala*”.³⁴ Na hrvatskom se tlu u brojnim slučajevima očuvala uspomena na benediktinske opate u imenima poput *Opatija, Opatovac, Opatovo* i mnogima drugima pa možemo stoga pretpostaviti da su, iako znatno rjeđe, i priorov ugled i vlast ostali ponegdje zauvijek zabilježeni u preživjelom zemljopisnom nazivlju.³⁵

S priorovim posjedom na Prirovu, bilo da je riječ o splitskom predstavniku svjetovne vlasti ili upravitelju biševskoga ili viškoga samostana, mogla je biti u vezi i pretpostavljena crkva Sv. Jerolima, koju su možda na poluotočju početkom XVI. stoljeća zatekli franjevci i po njoj nazvali svoj samostan.³⁶

Navedene činjenice, iako za sada bez konkretnih povijesnih potvrda, pomažu nam u razmišljanju o podrijetlu i vremenu nastanka toponima Prirovo, kojemu se u dosadašnjoj literaturi posvećivalo možda premalo pažnje. U prošlosti izravno povezan s nastankom jedne od najvažnijih grčkih kolonija na istočnom Jadranu, ovaj prostor i danas nas privlači svojom prirodnom i kulturno-povijesnom ljepotom kojoj će zasigurno pridonijeti i odgovarajuće tumačenje njegovoga imena.

BIBLIOGRAFIJA

BEZIC-BOŽANIC 1988

N. Bezić-Božanić, *Stanovništvo otoka Visa*, Split, 1988.

CAMBI 2001

N. Cambi, I porti della Dalmazia, *Strutture portuali e rotte marittime nell'Adriatico di età romana, Antichità Altoadriatiche XLVI*, Trieste – Roma, 2001, 137-160

ČARGO 2002

B. Čargo, Arheološka djelatnost na otoku Visu i njegovu arhipelagu od 1992 do 2003. g., *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 95, 2002., 399-470

FISKOVIĆ 1968

C. Fisković, Spomenici otoka Visa od IX do XIX stoljeća, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 17, 1968., 61-264

GABRIČEVIĆ 1958

B. Gabričević, Antička Issa, *Urbs*, 4, 1958., 105-125

GABRIČEVIĆ 1968

B. Gabričević, *Antički spomenici otoka Visa, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, 17, 1968., 5-60

KIRIGIN 1996

B. Kirigin, *Issa. Grčki grad na Jadranu*, Zagreb, 1996.

KIRIGIN 1997-8

B. Kirigin, Arheologija otoka Visa, Biševa, Sveca i Palagruže, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 90-91, 1997.-1998., 405-458

KLAIĆ 1975

N. Klaić, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, 2. izd., Zagreb, 1975.

KLAIĆ 1976

N. Klaić, *Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, Zagreb, 1976.

LJUBIĆ 1882-3

Š. Ljubić, *Statuta et leges civitatis et insulae Phariae, Monumenta Historico-juridica Slavorum Meridionalium P. I. Statuta et leges*, vol III, Zagreb, 1882-3.

NIKOLIĆ 2003

Z. Nikolić, *Rodaci i bližnji. Dalmatinsko gradsko plemstvo u ranom srednjem vijeku*, Zagreb, 2003.

NOVAK 1972

G. Novak, *Hvar kroz stoljeća*, III. izdanje, Zagreb, 1972.

NOVAK 1961

G. Novak, *Vis, I*, Zagreb, 1961.

OREB 1971

M. Oreb, *Moj mali samostan*, Split - Vis, 1971.

OSTOJIC 1963-5

I. Ostojić, *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima*, I-III, Split, 1963-5.

REBIĆ 2002

A. Rebić (ur.), *Opći religijski leksikon*, Zagreb, 2002.

ROKI-FORTUNATO 1997

A. Roki-Fortunato, *Libar Viškiga Jazika*, Toronto, 1997.

SKOK 1950

P. Skok, *Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima. Toponomastička ispitivanja*, Zagreb, 1950.

SKOK 1974

P. Skok, *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, 1-4, JAZU, Zagreb, 1974.

SKRAČIĆ 1996

V. Skračić, *Toponimija vanjskog i srednjeg niza zadarskih otoka*, Split 1996.

SUIĆ 1976

M. Suić, *Antički grad na istočnom Jadranu*, Zagreb, 1976.

ŠIMUNOVIĆ 1986

P. Šimunović, *Istočnojadranska toponimija*, Split, 1986.

VINJA 1998-2004

V. Vinja, *Jadranske etimologije*, I-III, Zagreb, 1998.-2004.

SULL'ORIGINE DEL TOPONIMO PRIROVO

(S o m m a r i o)

Sull'origine del toponimo Prirovo riguardante la piccola penisola situata nell'insenatura di Vis, dove un tempo sorgeva l'antica colonia di Issa, non è mai stata svolta un'indagine etimologica accurata. L'etimologia popolare attribuisce a questo nome il significato di "accanto al fosso", derivante dalle parole *pri* (accanto) e *rov* (fosso) di origine slava.

Sebbene diversi autori che si sono occupati della storia antica di Vis abbiano accettato questa spiegazione essa non è mai stata sufficientemente argomentata né accettata da esperti in filologia e linguistica.

L'argomento di questo articolo è un tentativo per dare una possibile spiegazione al nome Prirovo nel senso di un toponimo possessivo derivante dal titolo di priore, presente all'epoca in quest'area come figura rappresentante il potere civile nelle città dalmate o il potere religioso nei conventi di alcuni ordini monasteriali.

Non avendo alcuna prova storica per una tale spiegazione, essa comunque rimane a livello di ipotesi, aprendo però agli studiosi la possibilità di riflettere ulteriormente sull'origine di questo curioso nome.